

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Aut in eisdem auxilium, consilium vel fauorem præstare non
verentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

Pontifici reseruatis.

tis, declaratur enim, vt antecede-
tes, iam alteram ponamus.

In excommunicationem hanc
3 quoque incidunt non solum, qui
per se hæc exequentur, uerum et
& qui per alios, ob eadem uerba,
vel alios, iuncto uerbo Exequi.
Qui ergo aut per famulos aut per
eos, quibus ius ea exigendi loca-
runt, titulo uel alio transulerunt,
hæc agunt, tam ipsimet exigen-
tes, atque exequentes, quam ipsi,
qui ea exequenda, exigenda ve-
mandarunt, in excommunicatione
nem hanc incident, nec famuli ex-
cusantur, nam in hoc parere do-
minis non debent. argum. c. Iulia-
nus. t. 1. q. 3. Et hæc regula, ut su-
periores, declaratur, iam tertiam
ponamus.

In excommunicationem hanc
4 demum incidunt, qui vt prædicta
siant, scilicet vel ut imponantur,
uel ut exigantur, procurant, ob
verbum illud Vel procurare. Qua-
re publici apparitores, qui vulgo
nominantur Sbirri, in excommu-
nicationem hanc incident, qui,
vt onera hæc præstentur, aut per-
sonas Ecclesiasticas retinent, aut
pignora accipiunt, vel citant, ut
ad onera hæc soluenda veniant,
nisi probabili incertia huius Bul-
læ laborent. Et hæc quoque ex-
communicationis, ut superiores, de-
claratur. Sed iam ad alia transe-
amus.

Pars Secunda.

Verf. Aut in eisdem auxi-
lium, consilium vel fauo-
rem præstare non veren-
tur.

S V M M A.

- 1 *Auxilium præstantes iis, qui imponit onera Ecclesiasticis, seu exigunt, in excommunicationem incident, quæ excommunicatio, quousque pateat, declaratur.*
- 2 *Consilium præstantes ad statuta contra Ecclesiasticos facienda, & dicta onera exigenda in excommunicationem incident.*
- 3 *Fauorem præstantes ad prædicta in excommunicationem incident.*

Hic tria hominum genera ex-
communicantur, & ob id
regulas ponamus.

In excommunicationem hanc
1 igitur incidunt quoque, qui au-
xiliū præstant, aut ad ea onera im-
ponenda, aut ad ea exigenda. Ad
imponenda, utpote vel scribendo
statutum, constitutionemve hu-
iusmodi. Vel ea dictando. arg. ca-
nouerit. vers. Item excommunica-
mus statuarios, & scriptores, de-
sent. excomm. Ad exigenda, præ-
stando milites, qui associantur ip-
sos exigentes, vel arma, vele-
quos, vel custodiendo vias, & iti-
nera, ne personæ Ecclesiasticæ
exactoribus ignorantibus im-
munes

munes abeant, vel indicando ipsas transire, vel transituras. Et hæc excommunicatio declaratur vt superiores.

Excipitur tamen, vbi opem ferendo ipsis Ecclesiasticis personis id in vtilitatem exactorum caderet, exēpli gratia, Clericus iter agens in hos exactores incidit, & vult soluere vectigal pro libris quibusdam, ne ibi contendendo moreretur, sed pecuniam non habet. Plane, si quis eius misertus pecuniam ei donauerit, aut mutuam dederit, esto pecunia illa in vtilitatem exactorum redundet, tamen hic in excommunicationem non incidit, quoniam vt clerico faueret, non exactoribus in primis id fecit, atque idcirco illud quomobrem actus in primis factus est, in spiciendum, non quod consequitur, considerandum. arg. cap. cum voluntate. de sentent. excommuni. & l. si quis nec causam. ff. si cert. pet. & l. sed an vltro. §. i. ff. de negoti. gest. Sed de hac regula satis, ad alteram veniamus.

In excommunicationem hanc quoque incidunt, qui consilium, aut ad ea statuta facienda, aut diuersa onera exigenda præstant, vt habetur in versu. in verb. Consilium. Hoc autem his modis contingere potest, quò ad statutum faciendum, consulendo vt fiat, hortando, suadendo, rationes, quamobrem id expediat, reddendo. Item qua ratione conformandum sit, explicando, ac docendo,

& ad summam de iure, & de facto consulendo. Quò ad exigendum consulendo, vt in hoc, vel in alio loco custodiæ ponantur. Vel vbi super fructus bonorum prædictorum imponuntur scilicet vel decimæ, vel quota, vt si frumentum sit, ipsæ decimæ exigantur, dū adhuc frumentum in areis est, ob vberiore mensuram, quæ ibi fieri solet. Item hortando ipsas personas Ecclesiasticas, vt ea soluant, modò ad fauorem exactorum hortatio fiat. His igitur, & aliis huiusmodi modis consilium præstando in excommunicationem hæc quis incidit. Quæ regula, vt superiores, declaratur. Quid aut sit consilium dare, & de aliis ad materiam hanc pertinentibus, alibi diximus. Sed iam tertiam regulam ponamus.

In excommunicationem hanc demum incidunt, qui ad statuta, onerave exigenda fauorem præstant, vt habetur in versu. Vel fauorem. Quo ad statutum faciendum pollicendo, & offerendo suam auctoritatem, & auxilium si quis repugnet. Quo ad exigendum, si, cum possint, ac debeant prohibere, ne exigantur, non prohibent. arg. c. quantæ. de sentent. excommuni. nam & fauere percutienti clericum is dicitur, qui non prohibet, cum potest, ne percutiatur, vt dicitur in cit. c. quantæ. Quare si iudices, & domini terrarum hæc exigi in suis locis scientes non prohibent tanquam fautores in excommuni-

municationem hanc incident. Id quod multo magis asserendū est, vbi iidem domini, ac iudices aditia personis Ecclesiasticis, & que rentib. de huiusmodi exactoribus suum auxilium non præstant, ne onera illa soluant, aut quò soluta ipsis restituantur, quæ duo notatu digna sunt, nam Præsides, & Gubernatores locorum sepius fingunt hæc nescire, & suam auctoritatem interponere nolunt. Item si assistant ipsis exactoribus, quò metum incutiant sua præsentia, vt facilius prædicta onera exigantur. His igitur, & huiusmodi aliis modis fauorem suum in hoc præstando, in excommunicationem hanc incident. Sed de hac parte satis, ad postremam veniamus.

Verf. Innouantes decreta sunt per his per sacros canones tam in Lateranensi nouissimè celebrato, quàm aliis Conciliis generalibus edita, etiam cum censuris, & pœnis in eis contentis.

S V M M A.

I Innouantur decreta quinque per hanc Bullam, & quænam sint.

IN hac postrema parte huius Capituli innouantur decreta alias his de rebus facta vna cum pœnis. Præter igitur excommunicationem hanc, & in alias censuras, & pœnas per alios Canones latas incident qui in his Bullam offendunt, hi autem Canones qui nam sint, iam explicemus.

Primus igitur Canon est in canon minus. de immun. Eccl. qui canon in Lateranense Concilio laus est, vt habetur in inscr. eius cap. vbi laici imponentes collectas clericis, vel ecclesiis, seu eorum iurisdictionem vsurpantes, sunt excommunicati cum suis fautoribus, si moniti non destiterint, a qua excommunicatione absolui non possunt, nisi competenter satisfecerint, Bulla tamen nostra in multis excedit, vt ex prædictis patet, nam præter alia Bulla hæc non requirit admonitionem, vt in excommunicationem incidat, quàm requirit Canon ille. Item referuatur per Bullam hanc absolutio excommunicationis ipsi Romano Pontifici, ibi verò non referuatur.

Alter Canon habetur in capit. aduersus. eod. de immun. Eccle. & habetur in Concilio Generali, in quo hæc decernuntur. Primum, vt sententiæ, & constitutiones editæ a laicis collectas Ecclesiis imponentibus ipso iure irritæ sint. Deinde, vt rectores locorum excommunicati ob prædicta onera, remaneant excommunicati etiã,
post.